

Դանիելի գիրք — ութսունմեկերորդ համար

Լատդիկեական ադվենտիզմում պատմական ռեփրոնիզմի մերկացումը.
«ամենօրյա»-ի շուրջ ծագած վեճի քննությունը

Jeff Pippenger

2024-02-14

Պատճառից դեպի հետևանք տրամաբանելը արժեքագուրկ է, եթե հետևանքը սխալ է սահմանվում, ինչպես արել են Լատդիկյան Ադվենտիստ պատմաբանները, որոնք հեղինակաբար դատողություններ են անում Միննեապոլիսում տեղի ունեցած 1888 թվականի Գլխավոր Համաժողովի հետ առնչվող հանգամանքների և անձանց մասին: Ներշնչված մեկնաբանությունը այդ իրադարձությունը ներկայացնում է որպես Կորիսի, Դաթանի և Աբիրամի ապստամբության կրկնություն, որը շարժառիթ էր ստացել այն դատաստանից, որով նրանց վիճակված էր քառասուն տարի թափառել անապատում, մինչև որ մեռնեին: Այդ նույն դատաստանը հայտարարված էր նաև Լատդիկյան Ադվենտիզմի վրա:

Ապստամբությունը ներառում էր գաղտնի քննարկումներ, որոնց ընթացքում ապստամբներն այնքան ծայրահեղ լատդիկյան կուրության մեջ էին, որ դա նրանց թույլ չէր տալիս հասկանալ, թե Աստված տեղյակ էր նրանց փակ դռների հետևում կատարվող ծրագրումներին և ապստամբությանը: Ինչպես Կորիսը, Դաթանը և Աբիրամը թաքնվեցին իրենց վրաններում, կազմեցին իրենց ծրագրերը և տարածեցին իրենց ապստամբությունը Մովսեսի դեմ, այնպես էլ 1888 թվականի հին մարդիկ թաքնվեցին իրենց տների փակ դռների հետևում՝ դավ նյութելու Քույր Ուայթի, նրա որդու և ընտրված պատգամաբերների դեմ: Այդ պահից ի վեր Քույր Ուայթը, Ջոնսը և Վազգոները պիտի ենթարկվեին հարձակումների:

Ադվենտիզմի չորս սերունդները աստիճանաբար աճեցին իրենց ապստամբության մեջ, ինչպես պատկերված է Եզեկիելի ութերորդ գլխում: Պատկերների սենյակները՝ թե՛ նյութական տաճարի, թե՛ մարդկային տաճարի ներսում, արմատավորվել էին ամբարիշտ երևակայություններով, և հոգևորապաշտությունը հաստատվել էր այն ծերերի վրա, որոնք նշանակված էին ժողովրդին պաշտպանելու համար: Մինչև 1888 թվականը այդ ծերերը նախ կասկածի տակ էին դնում Աստվածաշնչի հեղինակությունը, ապա՝ Մարգարեության Հոգին, իսկ 1884 թվականին բաց տեսիլքները դադարեցին: Քելլոգի պանթեիստական հոգևորապաշտությունը սկսեց իր ճանապարհը հարթել 1888-ին նախորդող պատմության ընթացքում, իսկ 1888 թվականը նշանավորում է երկրորդ սերնդի գալուստը: Ադվենտիստ պատմաբանները գուցե չեն արձանագրել ժողովի ժամանակ դրսևորված ապստամբության իրական պատմական վկայությունը, սակայն ներշնչման համաձայն՝ երկնային Դիտորդները «լսեցին ամեն մի խոսք և արձանագրեցին» այդ «խոսքերը երկնքի գրքերում»:

Եզեկիելի «պատկերների գաղտնի սենյակներով» ներկայացված ապստամբությունը հարձակում էր ճշմարիտ հիմքերի վրա: Այն հարձակում էր մարգարեուհու և ընտրված

պատգամաբերների վրա, և այն նշանավորեց սպիրիտիզմի գալուստը: Այդ սերնդում հաջորդ մեծ հարձակումը Սատանան պիտի իրականացներ հենց Ուիլյամ Միլլերի հիմքերի իսկ հիմքի դեմ:

Միլլերը իր բոլոր մարգարեական կիրառությունների շրջանակը հիմնեց այն ըմբռնման վրա, որ Դանիելի գրքի ութերորդ գլխի տասներեքերորդ խոսքում հիշատակված երկու ամայացնող զորությունները ներկայացնում էին հեթանոսությունը, որին հաջորդում էր պապականությունը: 1901 թվականին Գերմանիայում լատդիկեական ադվենտիզմի առաջնորդ Լուիս Կոնրադին կրկին ներմուծեց ընկած բողոքական այն տեսակետը, թե Դանիելի գրքում հիշատակված «մշտականը» ներկայացնում էր Քրիստոսի սրբաբանի ծառայությունը:

1888 թվականի Մինեապոլիսի ժողովից հետո հաջորդած պատմական ժամանակաշրջանում առողջապահական գործի առաջնորդի սպիրիտուալիզմը սաստկացավ, առաջնորդների միջև օտարացումն էլ շարունակվեց, քանի որ Ջոնսի և Վազգոների լուրի մերժման հետևանքները շարունակում էին իրենց կործանարար ներգործությունը գործել: Նոր դարի սկզբում Վ. Վ. Պրեսկոտը՝ Լատդիկեական ադվենտիստ առաջնորդը, որը աստվածաբանական լիազորություններ էր ստացել ուխտադրուժ բողոքականության դպրոցներից, իր վրա առավ սատանայական խալաթը՝ առաջ մղելու Կոնրադիի «մշտականի» վերաբերյալ տեսակետը, և, ինչպես միշտ է լինում, «պատմությունը գրում են հաղթողները»:

Սուրբ հրեշտակները գրի առան ճշմարիտ պատմությունը, սակայն Լատդիկեական ադվենտիզմը «ամենօրյա»-ի միլլերական հասկացության մերժման շուրջ հակամարտության վերաբերյալ ձևավորեց այնպիսի պատմական դիրքորոշում, որը Լատդիկեական ադվենտիզմի մեջ գտնվող «անուսներից» որևէ մեկին թողնում է այն հավատալու, թե «ամենօրյա»-ի այն սահմանումը, որը Քույր Ուայթը բնորոշել էր որպես եկած «այն հրեշտակներից, որոնք երկնքից վտարված էին», իրականում ճշմարիտ վարդապետություն է: Քսաներորդ դարի առաջին տարիներին Վ. Վ. Պրեսքոթը գլխավոր դեր ստանձնեց The Protestant վերնագրով մի հրատարակություն ստեղծելու գործում: Այդ հրատարակության ողջ հիմնադրույթն այն էր, որ ուսուցանի, թե Միլլերի «ամենօրյա»-ի վերաբերյալ հասկացությունը սխալ էր, և որ ուրացող բողոքականությունը, որտեղից նա ստացել էր իր աստվածաբանական որակավորումները, ճիշտ էր՝ Քրիստոսին վերագրելով սատանայական խորհրդանիշ: Այդ պատմության մեջ Ա. Գ. Դանիելսը (Գլխավոր համաժողովի նախագահը) միացավ Պրեսքոթին՝ ճշմարտության դեմ ուղղված սատանայական հարձակման մեջ, չնայած այն հանգամանքին, որ Քույր Ուայթը ուղղակիորեն հավանություն էր տվել Միլլերի «ամենօրյա»-ի վերաբերյալ տեսակետին որպես ճիշտ:

«Տերը ինձ ցույց տվեց, որ 1843 թվականի աղյուսակը ուղղված էր Իր ձեռքով, և որ դրա ոչ մի մասը չպետք է փոփոխվեր, որ թվերն այնպիսին էին, ինչպես Նա էր կամենում: Որ Նրա ձեռքը դրա վրա էր և թաքցրել էր որոշ թվերից մեկում եղած մի սխալ, այնպես որ ոչ ոք չէր կարող այն տեսնել, մինչև որ Նրա ձեռքը հեռացվեց»:

«Այն ժամանակ ես «Ամենօրյա»-ի վերաբերյալ տեսա, որ «գոհաբերություն» բառը ավելացվել է մարդկային իմաստությամբ և տեքստին չի պատկանում, և որ Տերը դրա ճիշտ ըմբռնումը տվել էր նրանց, ովքեր հռչակում էին դատաստանի ժամի աղաղակը: Երբ միություն էր տիրում՝ մինչև 1844 թվականը, գրեթե բոլորը միացած էին «Ամենօրյա»-ի ճիշտ ըմբռնման մեջ, բայց 1844 թվականից հետո խառնակության մեջ, ընդունվել են այլ տեսակետներ, և դրանց հետևել են խավարն ու խառնակությունը»: Review and Herald, November 1, 1850.

Պրեսքոթի և Դանիելսի՝ «մշտականի» ճշմարտության դեմ ուղղված հարձակման ժամանակ Պրեսքոթն ու Դանիելսը այդ թեմայի շուրջ ներկայացնում էին փոքրամասնության տեսակետ, և վեճի ընթացքում Քույր Ուայթի խորհուրդը այդ երկու մարդկանց այն էր, որ նրանք պետք է լռեն, թեև նա դա արտահայտեց ավելի դիվանագիտական ձևակերպումներով, ինչպես օրինակ՝ «լռության մեջ է ձեր իմաստությունը»: Երբ նա հանդիմանեց նրանց իրենց սխալ տեսակետի համար, նաև շեշտեց, որ «մշտականի» թեման չպետք է դարձվի փորձաքարային հարց: Պատմական ռեկորդները, որոնց ռեկորդներովը պատմական մեթոդ է, որ համարվում է սկիզբ առած կաթոլիկ եկեղեցու ճիգովիտական կարգից, նրա՝ «մշտականի» մասին արած այն հայտարարությունները, թե դա չպետք է դարձվի փորձաքարային հարց, օգտագործել են՝ վարդապետության ազնիվ քննությունը կանխելու համար: Նրանք խեղաթյուրում են նրա խոսքերը, որովհետև անփոփոխ կերպով դուրս են թողնում այն, որ երբ նա խորհուրդ էր տալիս «մշտականի» թեման չգրգռել, նա միշտ իր խոսքերը սահմանափակում էր այնպիսի արտահայտություններով, ինչպիսիք են՝ «այս ժամանակում» կամ «ներկա հանգամանքներում»:

Որպես մարգարեուհի՝ նա փորձում էր սանձել սաստկացող մի վեճ, որը կանգնած էր եկեղեցու ընդհանրության մեջ մեծ պառակտում առաջացնելու շեմին՝ այն մարդկանց փոքրամասնության կողմից, որոնք կարծում էին, թե, քանի որ առաջնորդներ էին, իրավունք ունեն առաջ մղելու այն ամենը, ինչ իրենք ճշմարտություն էին որոշում համարել: Եվ Տերը, նրա ազդեցության միջոցով, սատանայական գործը զսպված պահեց, մինչև որ նա մահացավ: Ապա 1931 թվականին փորձ արվեց նոր ճնշմամբ մերժելու «ամենօրյայի» մասին ճշմարտությունը, և ի վերջո դա իրականացվեց: Այսօր «ամենօրյայի» նշանակության ճշմարիտ ըմբռնումը Լաոդիկեական աղվենտիզմում փոքրամասնության ըմբռնումն է, և ներկա հանգամանքներում «ամենօրյան» այժմ, անկասկած, փորձաքարային հարց է:

Երբ մեծամասնության կարծիքը պահում էր ճշմարիտ հասկացողությունը, դա փորձություն չէր, բայց երբ որևէ ճշմարտություն սահմանվում է որպես սխալ, այն ժամանակ դա դառնում է փորձություն: Երբ 1980-ական թվականներին, կամ մոտավորապես այդ ժամանակ, հրատարակվեց այն ձեռագրերի ժողովածուն, որը վերնագրված է Manuscript Releases, այդ ժամանակ ճանաչվեց մի հոդված, որը «մշտականի» վերաբերյալ Պրեսքոթի և Դանիելսի տեսակետի հանդեպ իր հակադրությամբ նույնքան ուղղակի է, որքան նրա հավանությունը Միլլերի տեսակետին:

«Մեր փորձառության այս փուլում չպետք է թույլ տանք, որ մեր միտքերը շեղվեն այն հատուկ լույսից, որ տրվել է [մեզ]՝ խորհելու համար մեր համաժողովի կարևոր ժողովում: Եվ այնտեղ էր եղբայր Դանիելսը, որի մտքի վրա թշնամին էր աշխատում. և ձեր միտքն ու Երեց Փրեսբոթի միտքը գործադրվում էին այն հրեշտակների կողմից, որոնք արտաքսվել էին երկնքից: Սատանայի գործն էր շեղել ձեր միտքերը, որպեսզի ներմուծվեն յոտերն ու կետերը, որոնք Տերը ձեզ չէր ներշնչել ներմուծելու: Դրանք էական չէին: Բայց սա շատ բան էր նշանակում ճշմարտության գործի համար: Եվ ձեր մտքերի գաղափարները, եթե կարելի լիներ ձեզ շեղել դեպի յոտեր կամ կետեր, Սատանայի հնարած գործն է: Դուք կարծում եք, թե գրքերի մեջ գրված փոքր բաները շտկելով՝ մեծ գործ կկատարեիք: Բայց ինձ հանձնարարված է. Լռությունը պերճախոսություն է:»

«Ես պետք է ասեմ. Դադարեցրե՛ք թերություններ փնտրելը: Եթե սատանայի այս նպատակը միայն իրականացվել կարողանար, ապա ձեզ թվում է, թե ձեր գործը կհամարվեր մտահղացմամբ ամենահրաշալի: Թշնամու ծրագիրն էր բոլոր ենթադրյալ առարկելի գծերը հավաքել այնտեղ, որտեղ ամեն տեսակի մտքեր ունեցող մարդիկ համաձայն չէին»:

«Եվ ապա՝ ինչ: Հենց այն գործը, որ հաճելի է սատանային, տեղի կունենար: Արտաքինների առաջ կներկայացվեր մեր հավատքից ոչ թե այն, ինչ ճշմարիտ է, այլ հենց այն, ինչ նրանց հարմար կլիներ, և դա կզարգացներ բնավորության այնպիսի գծեր, որոնք մեծ խառնաշփոթ կառաջացնեին և կզբաղեցնեին այն ոսկե պահերը, որոնք պետք է եռանդով գործածվեին՝ ժողովրդի առաջ մեծ պատգամը դնելու համար: Այն ներկայացումները, որ մենք մշակել ենք որևէ նյութի շուրջ, չէին կարող բոլորովին ներդաշնակ լինել, և հետևանքը կլիներ հավատացյալների և անհավատների մտքերի շփոթեցումը: Սա հենց այն բանն է, որ սատանան ծրագրել էր, որպեսզի տեղի ունենա՝ ամեն ինչ, որ կարելի լիներ ուռճացնել որպես անհամաձայնություն»:

«Կարդացե՛ք Եզեկիել, գլուխ 28-ը: Արդ, այստեղ մի մեծ գործ է, որտեղ օտար հոգիները կարող են դեր կատարել: Սակայն Տերը մի գործ ունի, որ պետք է կատարվի՝ կորչող հոգիները փրկելու համար. և այն տեղերը, որոնք Սատանան, կերպարանափոխված, կարող էր լրացնել՝ մեր շարքերում խառնակություն առաջ բերելով, նա դա կատարյալ կերպով կանի, և բոլոր այդ փոքր տարբերությունները կմեծանան, աչքի ընկնող կդառնան»:

«Եվ ինձ հենց սկզբից ցույց տրվեց, որ Տերը ո՛չ Երեց Դենիելսին և ո՛չ էլ Պրեսկոտին չէր տվել այս գործի բեռը: Մի թե Սատանայի խորամանկությունները պետք է ներմուծվեն, մի թե այս «Ամենօրյա»-ն պետք է դառնա այնքան մեծ խնդիր, որ ներմուծվի՝ շփոթեցնելու մտքերը և արգելակելու գործի առաջխաղացումը ժամանակի այս կարևոր շրջանում: Դա չպետք է լինի, ինչ էլ որ լինի: Այս հարցը չպետք է ներկայացվի, որովհետև այն ոգին, որ կներմուծվեր, կլինի արգելող, և Լյուցիֆերը հետևում է ամեն շարժման: Սատանայական գործակալությունները կսկսեին նրա գործը, և մեր շարքերում շփոթություն կներմուծվեր: Դուք կանչված չեք փնտրելու այն կարծիքների տարբերությունը, որ քննության հարց չէ, սակայն

ձեր լռությունը պերճախոսություն է: Ես ամբողջ հարցը պարզ կերպով ունեմ իմ առաջ: Եթե սատանան կարողանար մեր սեփական ժողովրդից որևէ մեկին ներքաշել այս թեմաների մեջ, ինչպես նա մտադրվել է անել, Սատանայի գործը կհաղթանակեր: Այժմ գործը, առանց հապաղելու, պետք է ձեռնարկվի, և ոչ մի [տարբերություն] կարծիքի չպետք է արտահայտվի:»

«Սատանան պիտի դրդեր այն մարդկանց, որ մեզնից դուրս են եկել, միավորվելու չար հրեշտակների հետ և անկարևոր հարցերով արգելակելու մեր գործը, և ինչպիսի՝ ցնծություն պիտի լիներ թշնամու բանակում: Միմյանց սեղմվելով միացե՛ք, միացե՛ք: Թող ամեն մի տարաձայնություն թաղվի: Մեր գործն այժմ այն է, որ մեր բոլոր մարմնական ուժերը և ուղեղի-նյարդային ողջ կարողությունը նվիրենք այս տարաձայնությունները ճանապարհից հեռացնելուն, և բոլորը ներդաշնակ լինեն: Եթե Սատանային իր մեծ, չարագործված իմաստությամբ թույլ տրվեր թեկուզ նվազագույն չափով ամրանալ, [նա պիտի ցնծար]:»

«Այժմ, երբ ես տեսա, թե ինչպես էիք գործում, իմ միտքն ընդգրկեց ողջ վիճակը և այն հետևանքները, եթե առաջ գնաք և մեզ թողած կողմերին տաք թեկուզ ամենափոքր հնարավորությունը՝ խառնակություն մտցնելու մեր շարքերի մեջ: Ձեր իմաստության պակասը հենց այն կլիներ, ինչ Սատանան կուզենար: Ձեր բարձրաձայն հռչակումը Սուրբ Հոգու ներշնչմամբ չէր: Ինձ հանձնարարվեց ձեզ ասել, որ Աստծուց առաջնորդված մարդկանց գրվածքներում թերություններ փնտրելը Աստծուց ներշնչված չէ: Եվ եթե սա է այն իմաստությունը, որ Երեց Դանիելը կտար ժողովրդին, ապա ոչ մի կերպ նրան պաշտոնական դիրք մի տվեք, որովհետև նա չի կարող պատճառից հետևանք դատել: Այս նյութի վերաբերյալ ձեր լռությունը ձեր իմաստությունն է: Այժմ, այն ամենը, ինչ նման է այլևս կենդանի չեղած մարդկանց հրատարակություններում թերություններ փնտրելուն, այն գործը չէ, որ Աստված ձեզանից որևէ մեկին տվել է անելու: Որովհետև եթե այս մարդիկ՝ Երեցներ Դանիելը և Պրեսկոտը, հետևած լինեին քաղաքներում աշխատելու վերաբերյալ տրված ցուցումներին, շատերը, շատ շատերը կհամոզվեին ճշմարտությամբ և կդարձի գային, ընդունակ մարդիկ, որոնք [այժմ] գտնվում են այնպիսի դիրքերում, ուր նրանց այլևս երբեք չեն հասնի:»

«Ամբողջ աշխարհը պետք է դիտվի որպես մի մեծ ընտանիք: Եվ երբ դուք ունեք գիտության այդպիսի աղբյուր, որից կարող եք առնել, ինչո՞ւ եք տարիներ շարունակ աշխարհը թողել կորչելու մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի տրված վկայություններով: Ճշմարիտ կրոնը մեզ սովորեցնում է յուրաքանչյուր տղամարդու և կնոջ վերաբերվել որպես անձի, որի համար կարող ենք բարիք գործել:»

«Սա երկար տարիներ տպագրված է եղել. «Հավասարակշռված միտք», վկայություն Երեց Էնդրյուսին: Միտքը կարող է մշակվել, որպեսզի դառնա ուժ՝ իմանալու, թե երբ պետք է խոսել և ինչ բեռներ պետք է իր վրա վերցնել ու կրել, որովհետև Քրիստոսն է քո ուսուցիչը: Եվ ես մեծապես վախեցա քեզ համար [երբ տեսա քեզ], որ դու բարձրացնում էիր քո իմաստությունը և ընթանում էիր մի ընթացքով՝ կարծիքների տարբերություններ մտցնելու համար: Տերը կանչում է իմաստուն մարդկանց, որոնք կարող են լռությունը պահել, երբ նրանց համար այդպես վարվելն իմաստություն [է]:

Եթե կամենում ես լինել ամբողջական մարդ, քեզ հարկավոր է սրբագործում Հիսուս Քրիստոսի միջոցով: Այժմ մի գործ հենց նոր է սկսվել, և թող իմաստությունը երևա յուրաքանչյուր ծառայողի, յուրաքանչյուր [մի] համաժողովի նախագահի մեջ: Բայց այստեղ մի գործ կար, որին դու տարիներ առաջ պիտի ձեռնամուխ լինեիր, որտեղ քեզ հարկավոր էր բարձրացնել քո ձայնը հենց այս գործի համար: Քրիստոս Իր ամբողջ ժողովրդին տվել է հատուկ ցուցումներ, թե ինչ պետք է անեն և ինչ բաներ չպետք է անեն: Եվ մեզ մնացել է մի քիչ ժամանակ՝ Տիրոջ արդարությունը գործադրելու համար: Դու կարող ես հասկանալ Տիրոջ ճանապարհը: Ես տեսա քո նպատակը՝ գործերը քո սեփական մտահղացմամբ վարելուց հետո, երբ նախագահ էիր նշանակվել: Դու կարծել էիր, թե հրաշալի բաներ պիտի անես, որոնք մի գործ էին, որ Աստված քո ձեռքը չէր դրել անելու համար: Այժմ քո գործը ճնշելը չէ, այլ ազատ արձակել ամեն հնարավոր անհրաժեշտություն, եթե Տերը քեզ ընդունել է ծառայելու համար: Բայց դու շատ վաղ տվել ես այն ապացույցը, որ իմաստությունն ու սրբագործված դատողությունը քո կողմից չեն դրսևորվել: Դու հրապարակ էիր բերում այնպիսի հարցեր, որոնք չէին ընդունվի, եթե Տերը լույս չտար:»

«Ինձ հրահանգվել է, որ այդպիսի հապճեպ քայլեր չպետք է արվեին, ինչպիսին էր ձեզ ևս մեկ տարով համաժողովի նախագահ ընտրելը: Բայց Տերը արգելում է այլևս որևէ այդպիսի հապճեպ գործողություն, մինչև հարցը աղոթքով չներկայացվի Տիրոջ առաջ. և քանի որ ձեզ հասել էր այն պատգամը, որ Տիրոջ գործը, որը դրված է նախագահի վրա, ամենայն լրջագույն պատասխանատվություն է, դուք ոչ մի բարոյական իրավունք չունեիք, ինչպես արեցիք, բռնկվելու «Daily»-ի հարցի շուրջ և ենթադրելու, թե ձեր ազդեցությունը կվճռի այդ հարցը: Կար Երեց Հասկելը, որը կրել է ծանր պատասխանատվությունները, և կա Երեց Իրվինը, ինչպես նաև մի քանի տղամարդիկ, որոնց կարող էի հիշատակել, որոնք կրում են ծանր պատասխանատվություններ:»

«Ո՞ւր էր ձեր հարգանքը տարեց մարդկանց հանդեպ: Ի՞նչ իշխանություն կարող էիք գործադրել՝ առանց բոլոր պատասխանատու մարդկանց ներգրավելու՝ հարցը կշռադատելու համար: Բայց այժմ եկեք քննենք այս հարցը: Այժմ մենք պետք է վերանայենք, թե արդյոք, այն աշխատանքի դիմաց, որ անտեսվել է, Տիրոջ դատաստանն է՝ ձեր նախանձախնդրությունը ցույց տալ աշխատանքը ևս մեկ տարի առաջ տանելու համար: Եթե դուք պետք է ևս մեկ տարի շարունակեք աշխատանքը այն օգնությամբ, որ կմիանա ձեզ, ապա փոփոխություն պետք է տեղի ունենա ձեր և Երեց Պրեսկոտի մեջ: Եվ խոնարհեցրե՛ք ձեր իսկ սրտերը Աստծո առաջ: Տերը պետք է ձեր մեջ տեսնի այլ փորձառության դրսևորում, որովհետև եթե երբևէ մարդիկ կարիք են ունեցել կրկին դարձի գալու այս ներկա [ժամանակին], ապա դրանք [են] Երեց Դանիելսը և Երեց Պրեսկոտը:»

«Յոթ մարդ պետք է ընտրվեն, որ լինեն իմաստության տեր մարդիկ և Աստծո շնորհի ներգործությամբ ապացույց տան վերափոխման: Քանզի այն մարդիկ, որոնք այնքան կուրացած են, որ չեն կարող պատճառից հետևանք դատել, այնպես որ անտեսեն այն մարդկանց, որոնք կրել են գործի պատասխանատվությունները, և այդ համաժողովների նախագահներին, [և որ] այն մարդիկ, [որոնք] ավելի քան երկու տարի առաջ են տարել գործը, արհամարհվեն, և տեղի ունենա այսպիսի հախուռն

հետևանք, այնպես որ մարդիկ անտեսեն հենց այն գործը, որ տարիներ շարունակ իրենց առաջ է դրված եղել՝ քաղաքներում աշխատելու գործը,— և ծեր մարդկանցից խորհուրդ ստանալու համար ոչ մի, կամ շատ քիչ, ուշադրություն դարձվի, այլ ժողովրդին հռչակեն այն բաները, որ իրենք են ընտրում տալ,— ինքնին վկայում է այն մարդկանց անվստահելիության մասին, որոնց պետք է վստահվի այսպիսի մեծ և հրաշալի գործ»:

«Քրիստոսը մեռած չէ: Նա երբեք չի հանդուրժի, որ Իր գործն այս տարօրինակ կերպով շարունակվի: Թող գրքերը մնան ինչպես որ են: Եթե որևէ փոփոխություն էական լինի, Աստված այդ փոփոխության մեջ կապահովի ներդաշնակություն, սակայն երբ մի պատգամ վստահվել է մարդկանց՝ դրա մեջ ներգրավված մեծ պատասխանատվություններով հանդերձ, [Աստված] պահանջում է հավատարմություն, որ գործելու է սիրո միջոցով և մաքրելու է հոգին: Երեցներ Դանիելսը և Պրեսկոտը երկուսն էլ նորադարձության կարիք ունեն: Մի տարօրինակ գործ է ներս եկել, և այն ներդաշնակ չէ այն գործի հետ, որ Քրիստոսը եկավ մեր աշխարհն անելու. և բոլոր նրանք, որ ճշմարտապես դարձի են եկել, պիտի գործեն Քրիստոսի գործերը:»

«Մենք բոլորս պետք է կատարենք այն գործը, որը պիտի փառավորի Հորը: Մենք հասել ենք ճգնաժամի՝ կա՛մ հենց այս պատրաստության ժամանակ համապատասխանել Հիսուս Քրիստոսի բնավորությանը, կա՛մ չփորձել [դա]: Երեց Դանիելս, [դուք չպետք է] ձեզ ազատ զգաք, որ ձեր ձայնը բարձր հնչեցնեք, ինչպես արել եք նմանատիպ հանգամանքներում: Եվ հասկացե՛ք, համաժողովի նախագահը կառավարիչ չէ: Նա գործում է այն իմաստուն մարդկանց հետ համագործակցաբար, որոնք զբաղեցնում են նախագահների պաշտոնը և որոնց Աստված ընդունել է: Նա ազատություն չունի միջամտելու տպագիր գրքերում եղած այն գրվածքներին, որոնք բխել են այն գրիչներից, որոնց Աստված ընդունել է: Նրանք այլևս չպետք է իշխանություն գործադրեն, եթե ցույց չտան կառավարող, տիրապետող գործության ավելի քիչ դրսևորում: Ճգնաժամը հասել է, որովհետև Աստված պիտի անարգվի»:

«Ինչպե՞ս է Տերը նայում չմշակված քաղաքներին: Քրիստոսը երկնքում է: Այժմ դրա ճանաչումը պիտի լինի՝ «Թագավորական իշխանություն չկա: Եվ այժմ է այս աշխարհի ճգնաժամը: Այժմ Ես եմ փրկելու կամ կործանելու Զորությունը: Այժմ այն ժամանակն է, երբ բոլորի ճակատագիրը Իմ ձեռքում է: Ես տվել եմ Իմ կյանքը՝ աշխարհը փրկելու համար: Եվ «Ես, եթե վեր բարձրացվեմ», այն փրկարար շնորհը, որ Ես պիտի հաղորդեմ, պիտի ապացույցի, որ բոլոր նրանք, ովքեր պիտի կերպավորվեն աստվածային նմանությամբ և Ինձ հետ մեկ լինեն, պիտի գործեն այնպես, ինչպես Ես եմ գործում՝ Իմ քավիչ շնորհի գործությամբ»: Ով որ կամենա, [թող նա] իր եղբայրների հետ միասին հանձն առնի անել այն գործը, որ նրանց տրված է կատարելու, երբ պատասխանատու դիրքերում են՝ Տիրոջ տված խորհրդի ներքո, և ամենայն ջանասիրությամբ ձգտի կատարել այն՝ լիակատար ներդաշնակությամբ՝ Նրա հետ, Ով այնքան սիրեց աշխարհը, որ տվեց Իր կյանքը՝ որպես լիակատար զոհ՝ աշխարհի փրկության համար: Ես դիմում եմ մեր ծառայողներին, որ երբ նրանք ձեռնարկեն աշխատանքը մեր քաղաքներում, թող Խոսքի ծառայությանը ուղեկցի խաղաղ սրբություն: Մենք չենք կարող պատշաճ

տպավորություն գործել ժողովրդի մտքերի վրա, եթե մենք...»

«Իմ Օրագրից եմ արտագրում: Ճշմարտությունը, ինչպես որ այն Հիսուսի մեջ է,—խոսեցե՛ք դրա մասին, աղոթեցե՛ք դրա մասին, իր պարզության մեջ հավատացե՛ք ամեն մի խոսքին: Ի՛նչ պիտի շահեք, եթե սխալները ներկայացվեն այն մարդկանց առաջ, որոնք հեռացել են հավատքից և ականջ դրել մոլորեցնող ոգիներին, մարդկանց, որոնք ոչ վաղ անցյալում մեզ հետ էին հավատքի մեջ: Մի՞ թե պիտի կանգնեք սատանայի կողմը: Ձեր ուշադրությունը դարձրե՛ք անմշակ դաշտերին: Մեր առաջ համաշխարհային գործ է դրված: Ինձ ներկայացումներ տրվեցին Ջոն Քելոգգի վերաբերյալ:»

«Մի չափազանց գրավիչ անձնավորություն ներկայացնում էր այն ճարտարամիտ փաստարկների գաղափարները, որոնք ինքը ներկայացնում էր՝ զգացումներ, որոնք տարբեր էին Աստվածաշնչի ճշմարիտ ճշմարտությունից: Եվ նրանք, ովքեր քաղցած ու ծարավ էին ինչ-որ նոր բանի հանդեպ, առաջ էին քաշում այնպիսի գաղափարներ [այնքան ճարտարամիտ], որ Երեց Պրեսկոտը մեծ վտանգի մեջ էր: Երեց Դանիելը մեծ վտանգի մեջ էր՝ պարուրվելու այն մոլորությամբ, թե եթե այս զգացումները ամենուր հնչեցվեին, դա ասես մի նոր աշխարհ լիներ»:

«Այո՛, այդպես կլինեք, սակայն մինչ նրանց միտքերը այսպես էին կլանված, ինձ ցույց տրվեց, որ Եղբայր Դանիելը և Եղբայր Պրեսկոտը իրենց փորձառության մեջ հյուսում էին հոգևոր[իստական] երևույթ ունեցող զգացումներ և մեր ժողովրդին տանում էին դեպի գեղեցիկ զգացումներ, որոնք, եթե հնարավոր լինեք, պիտի խաբեին իսկ ընտրյալներին: Ես պիտի իմ գրչով նշեմ [այն փաստը], որ այս եղբայրները պիտի տեսնեին թերություններ իրենց խաբուսիկ գաղափարների մեջ, որոնք ճշմարտությունը պիտի դնեին անորոշության մեջ, և [այնուամենայնիվ] իրենք պիտի հանդես գային որպես [թե ունենային] մեծ հոգևոր ըմբռնում: Այժմ ես պետք է նրանց ասեմ [այն], որ երբ ինձ ցույց տրվեց այս հարցը, երբ Երեց Դանիելը փողի պես բարձրացնում էր իր ձայնը՝ պաշտպանելով «Daily»-ի վերաբերյալ իր գաղափարները, ներկայացվեցին հետագա հետևանքները: Մեր ժողովուրդը շփոթության մեջ էր ընկնում: Ես տեսա արդյունքը, և ապա ինձ տրվեցին նախազգուշացումներ, որ եթե Երեց Դանիելը, առանց հաշվի առնելու հետևանքը, այսպես ներգործվեր և իրեն թույլ տար հավատալ, թե ինքը Աստծո ներշնչման ներքո է, ապա կասկածամտություն պիտի սերմանվեր մեր շարքերում ամենուր, և մենք պիտի գտնվեինք այնտեղ, ուր Սատանան պիտի փոխանցեր իր պատգամները: Հաստատված անհավատություն և կասկածամտություն պիտի սերմանվեին մարդկային մտքերում, և չարիքի տարօրինակ բերքեր պիտի ճշմարտության տեղը գրավեին»: Manuscript Releases, հատոր 20, 17–22:

Երկրորդ սերնդի պատմությունը ցույց է տալիս ապստամբության սաստկացումը: Եզեկիելի պատկերասրահների սենյակներով ներկայացված հոգևորապաշտությունը ցույց է տալիս, որ «եղբայր Դանիելը և եղբայր Պրեսքոթը իրենց փորձառության մեջ հյուսում էին հոգևորապաշտական տեսք ունեցող զգացումներ և մեր ժողովրդին առաջնորդում էին դեպի գեղեցիկ զգացումներ, որոնք, եթե հնարավոր լինեք, կմոլորեցնեին իսկ ընտրյալներին»: «Մշտականի» վերաբերյալ կեղծ տեսակետի հետ

կապված հոգևորապաշտությունը այն բանի խորհրդանիշն է, ինչը, եթե հնարավոր լիներ, կմոլորեցներ իսկ ընտրյալներին: Նա իրար է կապում Քելլոգի կողմից առաջ մղվող պանթեիզմի հոգևորապաշտությունը և Պրեսքոթի ու Դանիելսի ջանքը՝ «մշտականը» սահմանելու որպես Քրիստոսի սրբաբանի ծառայություն:

Նա տեղեկացնում է նրանց, որ գրքերը թողնեն անձեռնմխելի, որով դիմում էր Փրեսքոթի և Դանիելսի կողմից Ուրայա Սմիթի «Daniel and the Revelation» գրքի վերաշարադրման ճնշմանը՝ հեռացնելու համար նրա այն ուսուցումը, որը «the daily»-ն նույնացնում էր այնպես, ինչպես այն նույնացրել էր Միլլերը: Լատդիկեայի պատմական վերանայողները, որոնց Եսային նույնացնում է որպես «the learned», հրաշալի գործ են կատարել ադվենտիզմի անուսյալների վրա, որովհետև նրանք խեղաթյուրել են պատմության վկայությունը, որպեսզի քոր ունեցող ականջներով և մակերեսային ուսումնասիրության սովորություններով մարդկանց առաջնորդեն մտածելու, թե «the daily»-ի թեման անկարևոր է, և թե Միլլերը սխալ էր այդ հարցում: Այդ վերանայման գործը այն աղբի մի մասն է, որ Միլլերին ցույց տրվեց, թե պետք է սրբվի փոշու խոզանակով մարդու կողմից, այն ժամանակ, երբ Կեսգիշերյան Աղաղակի մեջ Աստծո գործության դրսևորումը կրկնվում է:

Հաջորդ հոդվածում մենք կշարունակենք մեր քննությունը Լատդիկեական ադվենտիզմի երկրորդ սերնդի վերաբերյալ:

«Առաջ գնացե՛ք» պատգամը տակավին պետք է լսվի և հարգվի: Մեր աշխարհում տեղի ունեցող բազմազան հանգամանքները պահանջում են այնպիսի աշխատանք, որը կհամապատասխանի այս յուրահատուկ զարգացումներին: Տիրոջը պետք են հոգևորապես սուր և հեռատես մարդիկ, Սուրբ Հոգու կողմից մշակված մարդիկ, որոնք անշուշտ երկնքից թարմ մանանա են ընդունում: Այդպիսի մարդկանց մտքի վրա Աստծո Խոսքը լույս է շողարձակում՝ նրանց բացահայտելով առավել քան երբևէ ապահով ճանապարհը: Սուրբ Հոգին գործում է մտքի և սրտի վրա: Ժամանակը եկել է, երբ Աստծո պատգամաբերների միջոցով գալարը բացվում է աշխարհի առաջ: Մեր դպրոցների ուսուցիչները երբեք չպետք է կաշկանդված լինեն այն բանի պատճառով, որ նրանց ասվում է՝ պետք է ուսուցանեն միայն այն, ինչ մինչ այժմ է ուսուցանվել: Հեռո՛ւ այս սահմանափակումները: Կա մի Աստված, որ պիտի տա այն պատգամը, որը Նրա ժողովուրդը պետք է խոսի: Թող ոչ մի ծառայող իրեն կապանքների մեջ չզգա կամ չափվի մարդկանց չափանիշով: Ավետարանը պետք է իրականացվի Աստծո ուղարկված պատգամների համաձայն: Այն, ինչ Աստված այսօր տալիս է Իր ծառաներին խոսելու, գուցե քսան տարի առաջ ներկա ճշմարտություն չէր, բայց այս ժամանակի համար դա Աստծո պատգամն է»: The 1888 Materials, 133.